

การพัฒนาครูเพื่อเชื่อมโยงกับวิทยฐานะ

นำเสนอเมื่อ : 28 ก.พ. 2560

เว็บไซต์กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 ได้เผยแพร่ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 101/2560 เรื่อง รัฐมนตรีมอบนโยบาย ผอ.สพท.ทั่วประเทศ ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับการอบรมพัฒนาตามความต้องการเพื่อเชื่อมโยงกับการประเมินวิทยฐานะ ที่น่าสนใจ ดังนี้

ประเด็นการอบรมพัฒนาตามความต้องการเพื่อเชื่อมโยงกับการประเมินวิทยฐานะ

- นพ.ธีระเกียรติ กล่าว ว่า กระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับครูในเวลานี้ คือ "การพัฒนาครูเพื่อเชื่อมโยงกับวิทยฐานะ" ซึ่งแนวดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครู ก็เป็นการน้อมนำตามพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ไม่ต้องการให้ครูเลื่อนวิทยฐานะจากการจัดทำเอกสารผลงานทางวิชาการ หรือเอกสารในรูปแบบวิทยานิพนธ์ โดยหลักเกณฑ์ใหม่จะยกเลิกการจัดทำผลงานทางวิชาการ รวมทั้งเกณฑ์ PA ด้วย เพราะที่ผ่านมาเราไปตีความเอาเองว่าครูต้องทำผลงานทางวิชาการในลักษณะนี้ ส่วนการยกเลิกเกณฑ์ PA นักวิชาการเห็นด้วยว่าคนเก่งอาจจะมี Performance มากก็ได้ เช่นเดียวกับผู้ที่ทำงานในสาขาอาชีพอื่น เช่น แพทย์เก่ง ๆ แต่ไม่ยอมผ่าตัด หรือครูเก่ง ๆ แต่ไม่ยอมสอนหนังสือ ก็ถือว่าไม่มีผลงาน เพราะฉะนั้นเราจึงยกเลิกผลงานเชิงประจักษ์ แต่จะให้ความสำคัญกับ "ระยะเวลา" ในการทำงานสั่งสมความชำนาญการในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อจะเลื่อนวิทยฐานะขึ้นไปในระดับที่สูงขึ้น เหมือนกับนักบินที่ต้องมีการสั่งสมชั่วโมงบิน

หลักการให้วิทยฐานะที่สูงขึ้น จึงเป็นเรื่องของความเก่ง และระยะเวลาที่สั่งสม เพราะโดยธรรมชาติของมนุษย์จะสอนเก่งขึ้นตามช่วงเวลา ดังนั้น ในการประเมินวิทยฐานะจึงจะกำหนดทั้ง "ระยะเวลาการสอน" และ "การอบรมพัฒนาด้วยตนเอง" ให้มีความเชื่อมโยงกัน โดยครูผู้ช่วยจะทำงาน 2 ปี ก่อนที่จะก้าวเป็นชำนาญการ จากนั้นจะใช้เวลา 5 ปีเพื่อขอเลื่อนเป็นชำนาญการพิเศษ และหากจะขอเลื่อนไปในระดับเชี่ยวชาญจะต้องรออีก 5 ปี จากนั้นหากจะไปจนถึงระดับเชี่ยวชาญพิเศษ ต้องรออีก 5 ปี ซึ่งเป็นเวลาที่ไชเวลาไม่นานในการที่จะก้าวจากชำนาญการ-เชี่ยวชาญพิเศษ โดยใช้เวลาเพียง 20 ปีเท่านั้น ก็มีสิทธิ์ได้รับวิทยฐานะระดับสูงสุดเช่นเดียวกับศาสตราจารย์ และการประเมินวิทยฐานะไม่ต้องมีวิธี Fast Track ใด ๆ เพียงแต่ครูทุกคนจะมี e-Portfolio ล็อกเชาระบบด้วยตนเองว่าต้องสอนกี่ชั่วโมงตามเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับรอง (Sign Off) แต่หากระบบสุ่มเจอว่ามีภารกิจในการถูกรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ ครूरายนั้นจะถูกปลดไปเริ่มต้นวิทยฐานะใหม่ และครู-ผู้บริหารก็จะถูกแจ้งความอันเป็นเท็จต่อ ป.ป.ช.ด้วย ดังนั้น จึงไม่กังวลระบบการตรวจสอบมากมายและไซคนมาประเมินเป็นการสิ้นเปลืองระยะเวลาและงบประมาณ

สำหรับชั่วโมงสอนของครู หากเป็นครูชำนาญการอาจจะต้องสอนขั้นต่ำ 800 ชั่วโมงต่อปี เพราะฉะนั้นเมื่อครูชำนาญการสอนครบ 5 ปี ก็จะมีจำนวนชั่วโมงสอนเป็น 4,000 ชั่วโมง และเมื่อเป็นครูชำนาญการพิเศษก็จะสะสมชั่วโมงสอนได้ 8,000 ชั่วโมง ระบบนี้จะทำให้กระทรวงศึกษาธิการทราบข้อมูลล่วงหน้าว่า ภายใน 5 ปีข้างหน้าจะมีจำนวนครูที่จะได้เลื่อนวิทยฐานะเท่าใด เพื่อวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ส่วนการประเมินสำหรับสายผู้บริหารหรือผู้อำนวยการ (Director)

ต่อไปจะไม่มีนักบริหารวิद्याฐานะชำนาญการ-ชำนาญการพิเศษ-เชี่ยวชาญ-เชี่ยวชาญพิเศษอีกแล้ว แต่จะเปลี่ยนวิธีการตอบแทนให้เป็นการจ่ายค่าตอบแทนแบบผู้อำนวยการหรือผู้อำนวยการสูง ซึ่งเป็นคนละเสนทางกับวิद्याฐานะครู เพราะงานบริหารควรจ่ายค่าตอบแทนแบบนักบริหาร

นอกจากระยะเวลาการสอนแล้ว ระบบการปฏิรูปพัฒนาครูครบวงจรแบบใหม่นี้ จะให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาตามความต้องการของตนเอง หรือครูสามารถ Shopping หลักสูตรการอบรมด้วยตนเองตามความเหมาะสมในการเลื่อนวิद्याฐานะของตนเอง โดยจะผ่านการรับรองของสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเป็นหลักในการดำเนินการเรื่องนี้ ซึ่งอาจจะแจกเป็นคูปองพัฒนาครูไ้รายละเอียด 10,000 บาทต่อปี เพื่อนำไปใช้จ่ายเป็นค่าอบรมพัฒนา รวมทั้งค่าเดินทางต่าง ๆ ด้วยตนเอง

วิธีการเช่นนี้จะทำให้กระจายลงไปในระดับพื้นที่ และจะมีเงินเหลือนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนทุกระดับ โดยเฉพาะโรงเรียน ICU ได้เป็นจำนวนมาก และหากมีเงินเหลือมากขึ้น ปีต่อไปอาจจะเพิ่มคูปองพัฒนาครูมากกว่า 10,000 บาท แต่จะไม่มีระบบการ Transfer โควตาอบรมของตนเองไปให้ครูคนอื่น

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นระบบการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของประเทศในการ "ปฏิรูปการพัฒนาครูครบวงจร" อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเกี่ยวกับ Active Learning สามารถอ่านเพิ่มเติมได้จาก [ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 101/2560](#)

หมายเหตุ - การประชุมสัมมนาผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ ครั้งที่ 1/2560 วันอังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 ณ โรงแรมปรีชญาเลขา มหาณาด มีผู้บริหารระดับสูงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษาทั่วประเทศ เข้าร่วมรับฟังและประชุมสัมมนาครั้งนี้จำนวน 327 คน โดยนพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เดินทางมาเป็นประธานและมอบนโยบายในครั้งนี้

บัลลังก์ โรหิตเสถียร: สรุป/รายงาน

ยุทธพงศ์ เลือกกลิ่นดี: ถ่ายภาพ

28/2/2560